CAM-İŞ

Yıl : 5, Sayı 57 — 1 Eylül 1957

Sahibi : İstanbul Şişe ve Cam Sanayii İşçileri Sendikası adına : LÜTFÜ AK

Fiilen neşriyatı idare eden KEMAL OKUR

Gayri siyasî, İçtimaî ve Mesleki Gazete

Her ayın 1 inde çıkar

Adres : İstanbul Şişe ve Cam Sanayii İşçileri Sendikası Merkezi, Paşabahçe — (İstanbul)

Fiatı : 10 Kuruş

SENDİKAMIZIN ONUNCU YILI BÜYÜK TÖRENLE KUTLANDI

Sendikamızın Onuncu yıl kutlama töreni 8 Ağustos 957 perşembe günü saat 16 da Şişe ve Cam Fabrikaları A. S. Paşabahçedeki lokalinde İstanbulun tanınmış Sendikacıları, basın mensupları İstanbul Üniversitesi hocaları ve İstanbul mebuslarının hazır bulunduğu bir törenle kutlanmıştır. Kutlama töreninde ilk konuşmayı yapan Sendika Başkanı Lütfü Ak misafirlere hoş geldiniz dedikten sonra Sendikanın bugüne kadar sarf ettiği gayretlere bundan sonra da aynı gayretle ve imanla devam edeceğini söyledikten sonra sözü Sendikanın Sabık Başkanı İstanbul Mebusu ve Fahri Başkanımız Ahmet Topçuya bırakıtı Ahmet Topçu eski hatıralarından bahsetti.

Sıra da İşçi Baş Müfettişi Hasan Türkay Sendika Genel Sekreteri Cemil Gider eski sendikacılardan Neyzat Şeker ve Zühtü Tetey birer konuşma yapmışlardır. Konuşmaları müteakip hazırlanan büfede misafirlere ikramlar yapılmıştır.

Sendikamızın On yıllık calısmalarını bir araya toplamak suretiyle Onuncu yıl kitabı ismi altında bir kitap neşredilecektir.

Bu kitap 250 kuruş mukabili satısa arz edilecektir. Aynı edenler İstanbul Şişe ve Cam Sanayii İşcileri Sendikası Paşabahcesindeki merkezinden temin edebilirler.

Onuncu yıl kutlama törenine bulunan Mebus ve basın mensupları

Onuncu yıl kutlama töreninde hazır bulunan işverenler

Sendikamızın tertiplediği sünnet düğünü parlak oldu

İstanbul Şişe ve Cam Sanayii İşçileri Sendikasının 17 Ağustos 957 tarihin de tertiplemiş olduğu Sünnet düğünü çok parlak ve alâka çekici olmuştur. Sek senbir çocuğun sünneti yapılmış ve binlerce halk programı sabaha kadar seyretmek imkânını bulmuştur. İşçi ve mensuplarımıza daha uzun yıllar temenni ederiz.

TEKNİK DİREKTÖR KDYL FABRİKAMIZDAN AYRILDI

Uzun yıllardan beri Müessesemizde Teknik Direktörlük yapmakta olan Köydel 13.9.957 tarihinden itibaren Müessese ile alâkasını keserek memleketi olan Almanyaya gitmiştir.

İş yerimize geldiği günden beri işyerinin inkişafın da ve işçi isveren münasebetlerinin inkişaf etmesi için büyük gayretler sarf etmiştir.

Direktör Köydel'in Müessesemizden ayrılışı işçiler arasında üzüntü yaratmıştır.

12.9.957 akşamı bir ve da yemeği tertipleyen Direktöre Sayın Dr. Sabap Kocatopçu kendisine eski işlemeli motif tabaklardan bir tane hediye vermiştir. Ayrıca Şişe ve Cam İşcileri Sendikası Türkiyeyi temsilen Bakır işlemeli tabak ve bir buket, Teknik İşcileri Sendikası bir kuba vermiştir.

Köydel'i hava alanında müessesenin isveren ve işçi temsilcileri tarafından uğurlanmıştır.

Üvelerimize kışlık soğan tevzi edildi

Her sene olduğu gibi bu senede isçi üve ve mensuplarımıza kıslık soğan temin edilmiştir. Çok ucuza verilen soğan tevziatından isçilerimiz çok memnun kalmıştır. Tevzi edilen soğan miktarı 60 bin fazla tondur.

Fabrika Md.lüğüne Bahri Ersoy getirildi

Günden güne inkişaf eden Şişe ve Cam Fabrikaları A. S. Umum Müdürü Dr. Sabap Kocatopçu kendisine yardım etmek ve müessesenin daha fazla inkişafı için yeni bir müdürün tayini hususunda yaptığı teklif meclisi idare tarafından müsbet karşılanmış olup Karabük Çelik Fabrikaları İsletme Şefi Sayın Bahri Ersöz Şişe ve Cam Fabrikaları Müdürlüğüne tayin edilmiştir.

Yeni Müdürümüz Bahri Ersöz önbeş günden beri yeni vazifesine başlamış olup müessesenin inkişafı ve işçinin refahı için gayretler sarfedeceğine emin bulunmaktayız.

CAM-İŞ: Yeni müdürümüzü tebrik eder, yeni vazifesinde de kendisine muvaffakiyetler dileriz.

cam fabrikası Teknik müşavir md.lüğüne Fethi Arman tayin edildi

Uzun yıllardan beri müessesemizde bulunan ve muhtelif kademelerde vazife alan Teknik Müşavir Fethi Arman yeni kurulacak Cam Fabrikası Müdürlüğüne tayin edildi.

Fethi Arman, Müessesede İmalât ve İşletme Şefliği yapmış bilâhare Teknik Müşavirlik yapmakta idi. Armanın Cam Fabrikası gibi mühim bir müdürlüğe tayini işçiler arasında memnuniyet uyandırmıştır. Bugüne kadar aldığı vazifelerde muvaffak olan Fethi Armanın yeni vazifesinde de muvaffak olacağına emin bulunmaktayız.

Fethi Armanı tebrik ederken, kendisine muvaffakiyetler dileriz.

Onuncu yıl kutlama töreninde kayamış konuşmanın yapan konfederasyon başkanı Nuri Beşer

KONGREYE DAVET

Sendikamızın II. nci Genel Kurul toplantısı 22 Eylül 1957 Pazar günü saat 12.00 de Paşabahçe İnhisarlar Rakı Fabrikası lokalinde icra edilecektir.

Bütün üye arkadaşlarımızın teşrifleri rica olunur.

İstanbul Şişe ve Cam Sanayii İşcileri Sendikası idare heyeti

Gündem:

1 — Yoklama ve Açılış
2 — Kongre divanı seçimi
3 — Faaliyet, Hesap ve Murakabe heyeti raporlarının okunması
4 — Tenkid ve dilekler
5 — Tenkid vedilekler cevap
6 — İbra
7 — Seçimler
8 — Kapanış

YAPI MALZEMELERİ

Son derece sümülü bir başlık altında yazmak cesaretini gösterdiğim bu yazım serisiyle günlük hayatımıza giren bazı maddelerden bahsetmek istiyecegim. Bunların arasında Kil, Kum, Kalker, Alçı, Harç, Cimento gibi mefhumlara kısaca temas edin her yerde görün tanıdığımız bu maddeleri az da olsa konuşturmağa çalışalım.

KIL: Saf olmayan bir tabiat mahsulüdür. Terkibindeki demir yüzdesine göre kulanma yeri ve kıymeti değisir. Kil, tuğla ve kiremit imalinden baslayıp canak, cömlek yapılmasına ve porselen sanayiinden, kâğıt mensucat ve kauçuk sanayiine kadar uzanır. Kilden imal edilen alminden aluminyum ve bilâsakleri elde edilir. Bunlardan sayısız islerde kullanılır. Bize en enteresan olanı söylesevim ki, muhtelif gıvım cevaları alminyum bilâsakletde su geçirmez hale getirilirler. O halde daveda ki kiremitin balkonlardaki sekeların fonlardaki tuzlalarına ve ille kalmayan gıvım cevalarımıza kadar so kılan kil tanınmaya değer bir madde imis.

Kil, feldspat adı verilen kayaların asırlar boyunca geçirdikleri değişiklikler neticesinde teşekkül etmislerdir. Kilin ilk tesekkül mahsulü kaolin olmustur. Bu maddenin zamanla zaifvetini değiştirmesi neticesinde kil meydana celmiştir. Kil, Kum ve Adımnin denen iki maddenin karsımından mütevellittir. Terkibine bıraz da su girer. Kahaca üc cinse ayrılabilir. 1) Iyi cins kil: Kursini, sarımsı veya mavimsi renkte olur. Pişiltten sonra da rengini muhafaza eder. Kâse, Çini, Fincan imaline yarar. 2) Orta cins killer, kırmızımsı renkteder, gözenekli fazladır. Testi, saksı, kün ve iyi cins tuğla yapımı için kullanılır. 3) Adi Kil: Demirce zengin olduğu kırmızımsı renkte olan tuğla ve kiremit imalinde kullanılır.

Kil yatakları (Alemiyonlu terrasdan) dağlar altında kalarak büyük baskılara uğrayacak olursa sertleserek kil taşlı veya (ton taşı) temini sair. Kil taşı fırınlarımızda kullanamaz. Iyi cins killerle resiver atesa dayanıklı tuğlalar imalinde kullanılır.

Kilin hazırlanması: Kil % 20 — % 40 ve ile karıştırılır, vakurlara döküldür bir kâtle meydana gelir. Fırına kil cammı denir. Bu cammı ele ayrılarak lokma lokma ezilir. Kil sıvısı yerlisinde. Kil sıvısına hazırlandıktan yatakhaneye çıkarılıp bir ene bariel tesirlere maruz bıraktır. Yeterli kadar su katıp Kuvars feldspat grafit kömür tozu gibi zayıflatıcı maddeler ilâve edildikten sonra iyice karıştırılır. Bu karışım kalıplara dökülüp şekillendirilir, kurutuluır ve fırınlarda pişirilir. Kile ilâve edilen yabancı maddeler, pişirme esnasında çatlamasını temin eder. Kilin dökümü için ekseriya alçı kaplar kullanılır. Iyi kalıplanmasını temin için yoğurma suyuna bir miktar soda veya sud kostik atmak şayanı tavsiyedir.

Şekillendirilmiş killer havada kurutuldukları zaman biraz küçülürler. Bu taktip eden pişirme ame iyesinde ise hacım daha da azalır. Kuruturken suyunu kaybederek sertleşen kil, pişirirken de iyice sıkılaşıp kısmi bir erime ile mesamatlarını örter. Killi mamûllerin pişirilmesi hususunda odun veya kömür kullanılır. Fırınlar (Halkalı alevli rafik, tünel) ekseriya inkıtah esaslıdır. Kil arasına cimento imalinde kullanılır.

RECAİ OĞUZ

İSTANBUL SİŞE VE CAM SANAYİ İŞÇİLERİ SENDİKASININ 956-957 FAALİYET RAPORUDUR

Muhterem kongre âzaları, sayın misafirler ve dâvamıza yakınen alâka gösteren sayın Basın mensupları kongremize teşrifleriniden dolayı idare heyeti adına saliseri hürmetle selâmlar Sendikamızın 956-957 yılı faaliye raporunu muhterem heyeti umumiye nâm-ına ediyoruz.

14 Ekim 956 pazar günü akdettiğimiz kongremizde kıymetli reylerinizle işbaşına geden idare heyetimiz vazife taksimini müteakip sizlerin itimadınıza lâyik olabilmek gayesi ile işe başlamıştır.

Bu cümleden olarak aşağıda arz edeceğimiz faaliyetlerimizi daha ziyade iş şartlarımız ıslâhına, hayat seviyelerimizin yükselmesi ne, içtimaî kültürümüzün artırılmasına ve Sendikamız etrafında bağlılık ve alâkanın çoşalmasına sarf etmiştir.

Bununla beraber yapacaklarımız yaptıklarımızdan çok daha az olduğunu ve huzurunuza her şeyi yaptık iddiasıı ile çıkmamış bulunduğumuzu peşinen be yan etmek isteriz.

Ayrıca faaliyet raporumuzun muttalîğ olmanızı mütekâip yapıcı tenkidleri nizm cemiyet ederak ihtiyacımız bulundoğumu ve bu vesile ile irşat ve ikazlarınızdan idare heyetimiz büyük bir memnuniyet duyacağını arz etmek isteriz.

1956 yılı Eylül ayında isveren tarafından tevzi edilen kısmi zamlarda tatmin olmuyan ve hiç zam ala mıyanların Sendikamıza yaptıkları muhtelif talep ve şikâyetleri üzerine bu mevzuda isverenle görüşülmüş netıcede isveren bu gıbıdır bir miktar zam yapmayı tasarlamaı olup bu mevzudaki zammın isveren tarafından hazırlanan tevzi portresine mukabil Sendikamız da ayrıca tevzi şekline dair görüşünü isverene arztmıştır.

İsveren teklifimiz meyanında bulunan Goble akort tarifelerine lüzumlu zammın yapılmasına, ayrıca akort çalışanların hâricindeki işçilere 5 ile 10 dakıkadınde zam yapılmasına dair hususları isverenimiz şayanı kabul görmiyerek isçletme ve bunun şeflerinin noktaı nazarına uyarı mezkür zammı arzu ettıkleri şekilde tevzi etmiş isçlerde bugünkü ücret yaşayuzğlığına ve ıkıtsizliğine dair isçilerin şiddetli şikâlet ve talebleri karşısında mezkür zammın tevzi şekline dair bundan uzak ve mahalline masruf edemdığı anlaşılmış bulunmaktadır.

13/6/957 tarihli oturumumuzda Goble üfleme ustaları, I. ve II. nci kalfaları, Şişe kalıpçıları, Madenci ve ustaları, Pres ve zartmacıalarının ve üfleme fasıkalarının akort tarifeleri ve pursentlerinden, iş şartlarının ağırlığı dolayısı ile ücretlerinin düşüklüğünden dolayı yaptıkları müteaddit şikâyetleri idare heyetimiz tesbit ettiği şekilde, kendileri ile Sendika lokâlinde yaptığımız muhtelif toplantılarda bu husustaki mesleğe ait görüşlerini sınırak görüş tesbitinde bulunulmuştur.

Ayrıca alınan neticeler yine muhtelif zamanlarda isverene yazılı ve şifaı olarak arzedilmiştir.

Bôvlece pursentlerin ve akort tarifelerinin bir nisbet dahilinde zam görmesi ve iş şartlarının imkânlar dahilinde ıslâh edilerek bu yolda ve ücretlerin artırılması imkânları hususunda idare heyeti olarak azamî faaliyet sarfedilmiştir.

İdare heyeti olarak Sendikamıza yapılan pirin talimatnamesinin aksak ve noksan hususları hakkındaki sıkıntıyı azamî bir dikkat ve alâka ile incelemiştir.

Bu cümleden olarak yapılan tetkikler neticesinde prim talimatnamesinin bazı maddelerinin tadili ve bazı maddelerin de ilâvesi lâzım geldiği kanaatına varılmıştır.

Neticede idare heyetimiz tadili icaeden maddelerin ve ilâvesi gereken maddelerin esbabı mucibelerini ihtiva edea bir rapor hazırlıyarak isverene arzetmiş, ve yukarıda arzedilen şikâyet konularının önlenmesi hususunda mümkün olan azamî faaliyet sarf edilmiştir.

Atölye, Meydan, işe, tiryaj ve finissaj servislerinden gelen zam talebine dair muhtelif şikâyetler derbeırek mıizakeresi yapılmış mezkür işçilerin çok haklı talepleri isverenimiz ze tahriri ve sıfahı olarak mütteaddit defalar aksettirilmiş ve müdafaaları yapılarak taleplerinin kısmi de olsa yerine getirilmesi hususunda idare heyetimiz azamî faaliyet sarfetmiştir.

Sendikamızın başlıca faaliyetlerinin cümlesinden olarak âzalarımızın geçim seviyelerinin yükseltmek ve aldığı ücretlerin istirdadıbiliyetlerini günün rayicine göre ayarlayarak ücret indirimine mahal bırakmıyacak şekilde lüzumlu mühadalelerde bulunmak ve ayrıca tevzi şekline dair görüşünü isverene arztmıştır.

İsveren teklifimiz meyanında bulunan Goble akort tarifelerine lüzumlu zammın yapılmasına, ayrıca akort çalışanların hâricindeki işçlerde 5 ile 10 dakıkadınde zam yapılmasına dair hususları isverenimiz şayanı kabul görmiyerek isçletme ve bunun şeflerinin noktaı nazarına uyarı mezkür zammı arzu ettıkleri şekilde tevzi etmiş isçlerde bugünkü ücret yaşayuzğlığına ve ıkıtsizliğine dair isçilerin şiddetli şikâlet ve talebleri karşısında mezkür zammın tevzi şekline dair bundan uzak ve mahalline masruf edemdığı anlaşılmış bulunmaktadır.

13/6/957 tarihli oturumumuzda Goble üfleme ustaları, I. ve II. nci kalfaları, Şişe kalıpçıları, Madenci ve ustaları, Pres ve zartmacıalarının ve üfleme fasıkalarının akort tarifeleri ve pursentlerinden, iş şartlarının ağırlığı dolayısı ile ücretlerinin düşüklüğünden dolayı yaptıkları müteaddit şikâyetleri idare heyetimiz tesbit ettiği şekilde, kendileri ile Sendika lokâlinde yaptığımız muhtelif toplantılarda bu husustaki mesleğe ait görüşlerini sınırak görüş tesbitinde bulunulmuştur.

Ayrıca alınan neticeler yine muhtelif zamanlarda isverene yazılı ve şifaı olarak arzedilmiştir.

İkramiye Mevzu'u

Âzalarımızın ücret seviyelerini ve geçim imkânlarını biraz daha artırabilmek için Devlet sektöründe çalışan İşçilere verilen ikramiyeye mevcut mevzuda İşyerimizde de çalışan personele ikramiye verilmesi hususunu isverenimizden talep edecek bir komisyon seçtik.

Neticede isveren nezdinde yapılan tesebbüs müsbet karşılanmış olmakla bu mevzuda büyük bir anlayış gösteren ve Devlet sektöründe verilen ikramiyeye müsaî işçilerine de ikramiye vermekten imtina etmiyen İşyerenimize Sendikamız ve işçiler adına teşekkürü vicdanî bir borç biliriz.

Bu arada uzun zaman Müessesede çalışmakta olup bazıkıkıtlık dolayısı ile işlerine devam etmek imkânını bulamıyan bir kısım işçi arkadaşımızda ilerde verilecek ikramiyelerden mahrum edilmiyecoğine ke kani bulunmaktayız.

İşçi Sağlığını Koruma Nizamnamesi Hükümlerine Ait Faaliyetlerimiz

Muhtelif servislerden işçi sağlığını koruma nizamnamesi hükümlerinin bazı hususlarının ilâvesi ve tetrıl mediğine dair şikâyetler i- dare heyetimize müteaddit oturumlarda de alınarak İdarenin nezdinde isverene aksettirilmiştir.

Bu cümleden olarak isyeri civim talimatnamesinin bazı maddelerinin gözönü icaeğinde ve son çalışma şartlarına uydurularak tadil edilmesi hususun da müsbet neticeler alınmış, bazı servislerde isleri- nin icabı dolayısı ile çıplık cizme, avcı veleji, tulum, musamba gözlüsük ve boy muşambası temin edilmiştir.

Bu arada işçilerimizin şikâyetlerinin sıkıet merkezini teşkil eden Goble servisindeki çalışma şartlarının son bir şekıl sarfında insan tahammülünün düşmesinde ağırlaştırılmı bulhasıl 3 ve 5 kollu fırınların dosan eden bir neticesi olarak Sendikamıza mühtelif servislerden yapılan üçretlere zam taleplerı karsısında Umum Müdürümüz Dr. Salim Ercatocrcu ile bu mesâdeki yaptığımız toplantıda âzalarımızın zam taleplerinıi kendilerine arzettik.

Neticede sayın İşyerenimiz umumi bir zammın bu gün için verilemeycğin beyan etmiş olmaları dolayısı ile keyfiyet sizlere bir toplantı tertibi suretiy le arzedilmiştir.

Zam taleplerinizde ısrar ettiğinizi mesajlar iletlantımızı müteakip Sendikamıza bini mütecaviz imzalı dilekçenizde bildirmiş olmanız mucıbıycbıasıdır İdare heyetimize verdiğiniz yazılı yetkiye müstenıden isyeri isyereni ile topluluk a lşıbtıfları vaki olduğunu beyan eden ilk yazılı mürracaatını yapmış bulunduğunu ve topluluğa işlıtıfâlımın cümlesinden olan uzlaşturma ve kesin uzlaştırma oturumlarının kanunî imkânlar nisbetinde tacıb ve intaç ettirmekle ida re heyetinizin faaliyet sarfettiğini arz ederiz.

İkramiye Mevzu'u

Âzalarımızın ücret seviyelerini ve geçim imkânlarını biraz daha artırabilmek için Devlet sektöründe çalışan İşçilere verilen ikramiyeye mevcut mevzuda İşyerimizde de çalışan personele ikramiye verilmesi hususunu isverenimizden talep edecek bir komisyon seçtik.

Neticede isveren nezdinde yapılan tesebbüs müsbet karşılanmış olmakla bu mevzuda büyük bir anlayış gösteren ve Devlet sektöründe verilen ikramiyeye müsaî işçilerine de ikramiye vermekten imtina etmiyen işyerenimize Sendikamız ve işçiler adına teşekkürü vicdanî bir borç biliriz.

Bu arada uzun zaman Müessesede çalışmakta olup bazıkıkıtlık dolayısı ile işlerine devam etmek imkânını bulamıyan bir kısım işçi arkadaşımızda ilerde verilecek ikramiyelerden mahrum edilmiyecoğine

Türkiye Müzisyenler Sendikası Ana Tüzüğü

(Dünkü sayıdan devam)

c) Ana nizamname ve buna bağlı talimatnamenin mad hükümlerine İdare Kurulu kararlarına riayet etmemek.

Madde 46. Muvakkat İhraç cezalarının verileceği hal ve cezayı alacak üyeler:

a) Bir sene içinde iki defa tavsiye cezası almak.

b) Sendikanın gayelerini yani veya sözle sebote etmek.

Madde 47. Kesin ihraç cezasının verileceği hal ve cezayı alacak üyeler:

a) Mad. 44 nü (a) bendindeki halleri tekrarlamak ve devam ettirmek.

b) Mad. 46. nın (b) bendindeki halleri maşebbihi şeklinde sendikanın gayelerine mugayir filiyatta bulunmak.

c) Yabancı bir devletin veya herhangi bir teşekkülün siyasetine, propogandasına, fikir ve kanaatinin yayınına ve gerçekleşmesine yardım etmek ve alet olmak.

d) Milli menfaatlere ve Milliyetçiliğe aykırı hareket bulunmak.

e) Medeni haklarını kaybedenler.

Madde 48. Hayısiyet divanının selbedilen üyeye verecek bir tirtip cezası o üyenin siciline işlenir ve kayıt ayrıca şahsi dosyasında muhafaza edilir.

Madde 49. Hayısiyet divanı tarafından verilen kesin ihraç kararına muhatap olan üyeler bir defaya mahsus olmak özere genel kurulda itirazda bulunabilir.

Mali Hükümler

Madde 50. Sendikanın gelirleri.

a) Üyelerin sendikaya giriş olarak vereceklari 25 lira

b) Aylık 5. lira üye aidatları.

c) Teberrular

d) Konser ve eğlence tertipleri.

e) Piyango hasılatı.

f) Geçi ve temezrühler.

Madde 51. Sendika tahsilatı için lüzumlu belgeler.

a) Üyelerden toplanacak aidatları sendikanın resmi mühürü ile sendika sayma ninin imzasını havi cilt ve yaprak numarası yazılı olmak bunların üzerine üyenin adı, soyadı, sicil No. su ve aidatın hangi aya ait olduğu yazılır.

b) Dip koçanlı olan aidat makbuz arı muhasebe tarafından saklanır.

Bu makbuzlar sendika idare kurulu kararile tahsildar toplar, mu hasip tarafından imza kar şılığı aidat makbuzlarını kendisine verilir. Tahsildar top ladığı aidatları her tafta Veznedara teslim etmekle mükelleftir. Tahsildara sen dikaya topladığı aidatlar karşılığı İdare Kurulunca kararlaştırılacak miktarda yol harcırahı olarak bir % de ücret verilir. Tahsildara verilecek % de karşılığı üzerinde muhasebece hazırlanacak makbuzla tadiye edilir.

Hüviyet Cüzdanları

Madde 53. Sendika Hüviyet Cüzdanları asli üyelere ve İdare Kurulunda vazife alan üyelere verilir.

a) Asli üyelerin hüviyet cüzdanları ancak sendikaya kabulünden sonra ima zarşılığı teslim edilir.

Başkanlıkca mühür ile tastik i pullu hüviyet cüzdanları ancak muteberdir. Hüviyet cüzdanı üyenin kimliğini belirten belgedir.

Zayinden gazeteye ilân verilmek üzere ikinci bir defa hüviyet cüzdanı verilir.

b) Genel kurulda idare kuruluna seçilen üyeler için İdare kurulundaki vazifele rini belirten hüviyetle pul ve başkanlık mühürü ile tas dikli olarak verilir. Aynı hüviyetler hayısiyet divanı ve murakabe heyetin de vazifeli üyelere de verilir.

Bu hüviyetleri her yıl hüviyet sahipleri vize ettirirler, İdare kurulu Hayısiyet Divanı ve murakabe he yetine ikinci bir defa seçilmeyen Hüviyet cüzdanlarını başkanlığa iade etmekle mükelleftirler. Vize ve tasdiksiz hüviyetler muteber değildir.

Sendika şubeleri

Madde 54. İstanbul merkez olmak üzere Türkiye'nin Batı Musikisile İştigal eden müzisyenlerin şube ve kıundağı şehirlerde şubeler açılabilir.

Madde 55. Şube açılacak Vilâyetteki müzisyenler müteşebbis heyet olarak sendika merkezine yazılı olarak müracat ederler. Müracaad Merkez İdare kurulu tarafından ilk oturumda müracaate edilir. Müracaat bu edildiği taktirde Başkan veya Başkanlık tarafın dan şube açmaya yetkili bir üye şube açılacak Vilâyete vazifeli olarak gönderilir.

Merkezi temsil eden bu İl ve mahallin en büyük mülki amirine şube açılması hususunda bir dilekce verir. Şube açılmadan üç gün evvel iki gazete ile ilân edilir. Oradan bulunan müzisyenlerle genel kurul toplanır.

Şube Başkanı vfe İdare Kurulu seçimi

Madde 56. Genel kurul toplantısında bulunan üyeler arasından açık oyla önce Başkan seçilir. Açık veya gizli oyla yapılacak İda re kurulu seçiminde en çok rey alan dört kişi asli ve oy sırasına göre sıra ile üç kişi de yedek üyeliğe seçilir.

Asli üyeler arasında başkanın riyasetindeki ilk otu rumda gizli reyle vazife tak simi yapılır. Sırı ile Başkan Vekili, Genel Sekreter, Muhasip, Veznedar ve üye seçimi yapılır.

Şube Haysiyet Divanı ve Murakabe Heyeti seçimi

Madde 57. Üç ve iki yedek üyeden müteşekkil Şube Hayısiyet Divanı ile iki kişiden mürekkep Muraka be heyetini genel kurul üyeler arasından gizli reyle seçer. Hayısiyet divanı ve murakabe heyetinin vazife ve selâhiyetleri ana nizamnamenin aynı olarak tatbik edilir.

(Devamı var)

İstanbul Şişe ve Cam Sanayii İşçileri Sendikasının 31-8-956 31-8-957 yılı hesap blânçosudur

AKTİF

Gayri Menkûller	15.795.69
Demir Başlar	3.934.29
T. Ticaret Bankası (P. Bahçe)	30.265.01
" " " (Beykoz)	498.67
İş Bankası	1.144.65
Ziraat Bankası	1.800.00
Ak Banka	8.49
Garanti Bankası	1.060.34
Cam İş Gazetesinin de	1.357.69
Muhtelif Borçlularda	28.020.24
Kasa Mevcudu	2.224.11
	88.109.18

PASİF

Biriken Aidatlar	65.972.84
Bir yıllık devrede masraflar çıkıktan sonra hasıl olan gelir	20.136.34
	86.109.18

1/9/1957 — 31/8/957 DEVRESİ KÂR VE ZARAR HESABI

GİDERLER

Hasta ve Sosyal Yardım	8.415.90
Cenaze Yardımaları	4.762.22
Müteferrik Hesaplar	4.115.99
Hariciarıklar	5.700.32
Personel Ücreti	93.53
Kırtisiz Masrafı	110.00
Sendikalar Birliğine Aidat	110.00
Birlik Avukat Aidatı	1.250.00
Türk İşe Aidat	77.55
P.T.T. Gideri	40.00
Planat Gideri	70.00
Matbu Evrak için	13.75
Gelir Vergisine	20.136.34
Masraflar çıktıktan sonra hasıl olan gelir	
	47.387.70

GELİRLER

	3220.00
Teberrüler	629.77
Banka Faizi	1.181.75
Piasgodan gelir	36.193.46
Aidatlardan Gelir	1.250.65
Ceza Hasılatı	311.06
Şubeler geliri	4.601.01
Sünnet Düğünü geliri	
	47.387.70

Bu hesap, Genel Kurulca tetkik etmiş olmamız karşısında hentüz arzı ettiğimiz birleşmeyi tahakkuk ettiremediğimizden ürgünüz.

Sendikamızda, sendikacılığın inkişafı ancak tesanüdün tesisi ve iyi münasebetlerin gelişmesi ile kanı olduğumuzdan komşu kardeş sendikalarımızla münasebetlerimizi, her fırsatı ve azami imkanlarımızı kullanarak tesis ve sendikalarımızda sık sık kongelerine iştirak etmek suretile ve en mühim meselelerde fikir alışverişi yaparak tertip ettiğimiz toplantılara kendilerini davet ederek vo müşterek meselelerimizde komisyonlar tertip etmek suretile lüzumlu faaliyetlerde bulunarak devam ettirmis oldık.

İstanbul Ecz Sendikaları Birliği İle Olan Münasebetlerimiz

Bağlı olduğumuz üst kurulumuz olan İstanbul İşçi sendikaları birliğinin her sahadaki hareketlerine maddi ve manevi iştirak etmek suretile bu iki merkezî birlikçe gönderilen bütün tamim ve direktifleri harfiyen riayet etmis olmakla münasebetlerimizi en iyi bir şekilde tekamül ve idame ettirdik.

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu İle münasebetlerimiz

Türk işçisinin temsili kabiliyetini bünyesinde toplayan Türkiye işçi sendikaları konfederasyonunun gelişmesinde ve fonksiyonunu idame ettirmesine sendikamızın payına düşen maddi ve manevi bütün vecibelerimizi büyük bir titizlik ve azami alâka ile ifa ettik.

Ayrıca sen defa yapılan Türkiye işçi sendikaları konfederasyonu genel kurulunu sendikamız adına iki delege iştirak etmis kongre divanında ve muhtelif komisyonlarda delegelerimiz sendikamızın görüş ve inanmasını ifade etmek ile lüzumlu hizmetler de bulunmus bu arada bir delegemiz de Türkiye işçi sendikaları konfederasyonu idare hey'etine seçilerek vazife almıştır.

Muhterem arkadaslar bir senelik faaliyetlerimizin muhtasar plânçosunu sizlere arzederken bu mesnada idare hey'eti yarak mevcut imkan ve şerait nisbetinde sizlere faydalı olmağa çalıştık.

Taldir ve tenkitlerinizde serbestçe hareket etmenizi tavsiye eder yeni seçeceginiz idare hey'etine de muhterem kongremize basarılar temenni eder hepinizi hürmetle selâmlarız.

İDARE HEYETİ

Başkan	Bşk. Vekili
Lütfü Ak	**Şevki Çırak**
G. Sekreter	Muhasip
Cemil Gider	**Ali Akın**
Veznedar	Aza
Ali Kulüp	**Hasan Acar**
Aza	Aza
Hasan Türkay	**Fethi Unal**
Aza	
T. Yıldırım	

İKTİBASLAR :

TÜRKİYE İŞ İHTİLÂFLARININ TARİHÇESİ VE BUGÜNKÜ DURUMU

(Geçen sayıdan Devam)

1 — Birinci ve en esaslı sebep, memleketimizde Çalışma Bakanlığının kurulışından itibaren yukarıda işaret ettiğimiz zihniyet değişikliğinin mevcudiyetini işcilerimizin tecrübe ile görmüş ve anlamış olmalarıdır. Memleketimizdeki son demokratik inkişaflar ise bu bakımdan daha salim bir itimat havası yaratmıştır. Bu itibarla tahkim mekanizmasının istediğinini gören işçiler bu müessesede hakkı olarak istifade etmektedirler.

2 — İkinci sebep işçiye sendika kurmak hakkının tanınmaı olması ve sendikaları toplulukla is ihtilâflarını çıkarabilmeye selâhiyetinin verilmesidir.

3 — Üçüncü sebep, eksiri isletmelerde ikinci cihan harbi sırasında koordinasyon kararları ile müsaade edilmiş bulunan devamlı fazla mesainin pevdervey kaldırılmasa neticesi işcinin esasen az olan aylık ücretgelirinin alıştığı miktarın altına düşmesidir.

4 — Dördüncü sebep ise umumiyetle ücret seviyesinin yükseltilmesi gayesidir.

İhtilâfların halli hususun da bugün meleketimizde ecburî tahkim sistemi cari olup grev ve lokavt kanunlarımızla menedilmiştir.

Türkiyede grev memnu mudur? :

Grevin kanunlarla yasak edildiğini ifade etiktten sonra bunun memnu olup olmadığının münakasasının yapılamıyacağı tabiidir. Ancak son zamanlarda grev mevzuunda yanılmış olan münakaşalar dolayısiyle arada sırada grevin Türkiye de memnun olmadığı, bazı şartlar altında greve müsaade edilmiş bulunduğu şeklinde mütalâalar serdedildiğinden bu bahis üzerinde duruyoruz. Türkiyede grev mümnudur. Ceza Kanunu ile menedilen grevi İş Kanununun 72. nci maddesi de sarahaten ve kat'i olarak menetmiştir. Gerçi 73. ünc maddede grevin tarifi yapılırken, bir iş bırakma hâdisesinin grev sayılması için lüzumlu şartlar bulunmadan iş bırakmanın teviz edildiği sürülmektedir. B utarzı düşünüş hatalıdır. Her ne kadar 73. üncü madde nin verdiği tariften ibarlı bir iş bırakmanın mümkün olacağı anlaşılmakta ise de bu şeklideki ihbar bir grev ihbarı olmadığı gibi müddetin hitamından dahi iş bırakma da grev değildir. Bu radaki ihbar sadece aktin feshi ihbarıdır. Ayni usul ve müddetlere göre yapılacaktır. Müddetlere riayet edilmediği taktirde iş aktinin ihbarsız feshinden mütevellit tazminata hükmolunabilecektir. Binaenaleyh bu şekil ihbar neticesinde topluca olarak işi terk etmek grev değil, aktin feshi olacak ve işçinin tekrar ise dönme arzusu işvereni hiç bir şekilde bağlamıyacaktır. Şayet işçi ise avdet edersse yeni bir iş akti yapmış olacaktır.

İş Kanununun 74. üncü maddesi ise lokavt'ı tarif ederken işçiye bazı sıralde ihbarsız olarak ve birdenbire topluu bir şekilde İşi bırakma selâhiyetini vermektedir. Bu hâdisedeki işi bırakmada hukukî mânası ile grev olmayıp lokavt'ı tevlit eden bir nevi aktin feshi hâdisesidir. Bu kabil hâdiselere iş hayatında rastlanmaktadır. İşverenlerin mer'i iş şartlarını kendi lehlerine ve işçilerin rızasa hilâfına değiştirdikleri için işcilerin iş bıraktıkları vakidir. Ancak yukarıda da İşaret ettiğimiz veçhile bu bir grev değildir.

Greve benzer haller ve sebepleri :

Memleketimizde grev memnu olmasına rağmen bazı iş ihtilâflarında işçilerin toplu olarak ve birdenbire işi terk etikleri ve ihtilâf neticelendikten sonra ise avdet edecek kıdemleri değişmeden eski islerine devam ettikleri vakidir. 1945 senesinde İstanbulda bir çimento fabrikasında isyeren her biri 11 saat çalışan iki posta de 18 kişiye gördürdüğü isi fazla mesai ücretlerinin kanunî zamlarından tasarruf gayesi ile ayrı işçiler sekizer saatlik üç vardiya ile gördürmeye tesebbüs etmiştir. İşçiler bu şekil mesaiyi kabul etmiyeceklerini evveleden bildirmis olmalarına rağmen tesbit edilen günde isyerenin ısrarı karşısında yeni şekilde çalışmayarak fabrikaya gir misler ve fakat iş bası etmiyerek o dairevi işgal etmislerdir. Hâdise evvelâ adli makamlara, bilâhare Bölge Çalışma Müdürlüğüne bildirilmiş netiecde İş Kanununun 74. ünüc maddesi hükmü muvacehesinde işçiler hakkı görüldüklerinden taleplerçi kabul olunarak işlerine avdet etmislerdir [31].

Bu hâdise hukukî mânasiyle bir grev olmadığı halde fiilen greve eyyi takip etmiş ve bir grev gibi neticelenmiştir.

Greve benzer hâdiseler memleketimizde daha ziyade liman tahmil tahliye isçileri arasında sık sık görülür. Devlet Limanları Umum Müdürlüğü ile kömür tahmil tahliye isçileri arasında vaki bir ihtilâfta işsiz oturan altı posta kömür isçisi bulunduğu halde hariçten teşkil edilen bir posta ya iş verilmiştir. Bunun üzerine isçiler Lima nUmum Müdürlüğüne müracaatla vaziyeti protesto etmek istemisler, fakkt kendilerine kömür tahmil tahliye isçisinin muvakkat işi olduğu, her zaman iş vermek mükellefiyeti bulunmadığı cevabı verilmiştir. Bu cevap üzerine işçiler 24 saat müddetle kendilerin iş teklif edildiği halde ise işe kalkmamış lardır. Neticede uzlaşma temin edilmiş ve İşsiz kömür isçisi bulunduğu zaman dısarıdan başka işçi almaam yi Limanlar Umum Müdürlüğü kabul etmiştir [32]. Bu harekete benzer bir ihtilâfı da deniz tahmil tahliye isçisi yapmış ve İşe gitmeden ücretten pay alan kimselerin paydan çıkarılmasını talep ederek üç gün İşe kalkmamıştır. Bu müddet zarfında kara tahmil tahliye isçileri İşe sevkedilmiş ise de neticede talep kabul olunmuştur [33]. 1944 senesinde Devlet Demiryolları İdaresi İşçilerin nizoyıları İdaresi İşçilerin yıldırım kalıplarını kancaların çuval ve diğer ziyana sebep olduğu mülâhazası ile bu kancaları kullanmayı yasak etmiştir. Bu mevzuda liman tahmil isçisi ile çıkan ihtilâf neticesinde İşçiler 24 saat İşe kalkmamışlar ve neticede kanca İşçiye ade edilmiştir [34]. 1950 senesinde üç saat kadar süren bir greve tahmil tahliye İşçileri sevk memurunun İşçiye iadesini talep etmişler ise de o gün İşine dönen sevk memuru bilâhare tekrar başka vazifeye tayin edilmiştir [35].

Liman tahmil tahliye İşçileri İşyerlerine uzun müddetli iş aktileri ile bağlı bulunmadıklarından ve kollektif mukaveleler de mevcut olmadığından geçici koalisyonlar kurarak sık sık İş bırakma imkânını bulmaktadırlar. Bu hâdislerde İş aktinin günlük olması ve neticede kanca İşçiye ade edilmiştir [34]. 1950 senesinde üç saat kadar süren bir greve tahmil tahliye İşçileri sevk memurunun İşçiye iadesini talep etmişler ise de o gün İşine dönen sevk memuru bilâhare tekrar başka vazifeye tayin edilmiştir [35].

Liman tahmil tahliye İşçileri İşyerlerine uzun müddetli iş aktileri ile bağlı bulunmadıklarından ve kollektif mukaveleler de mevcut olmadığından geçici koalisyonlar kurarak sık sık İş bırakma imkânını bulmaktadırlar. Bu hâdislerde İş aktinin günlük olması ve neticede kanca İşçiye ade edilmiştir [34]. 1950 senesinde üç saat kadar süren bir greve tahmil tahliye İşçileri sevk memurunun İşçiye iadesini talep etmişler ise de o gün İşine dönen sevk memuru bilâhare tekrar başka vazifeye tayin edilmiştir [35].

Kömür tahmil tahliye İşçilerinin en mühim grevi İs tanbulda mütareke zamanı 1337 senesinde yapılmıştır. Bu hukukî mânası ile de tam bir grevdir. İhtilâfın mevzuu ücret İzzvidi talebidir. O tarihlerde kömür tahmil tahliye İşinin İsyerenl bulunan rum mütehahitler bu grevi İngiliz İşgaline karşı bir hareket olduğu iddiasa ile İstıyı İşgal kuvvetlerine cezdırmek İstemislerse de vaziyet anlaşılarak 24 saat süren greveden sonra ücretlere zam yapmak talebi kabul edilmiştir. Bu grevin faydalı bir neticesi de İscinin bir cemiyet kurması İçin gereken şartları ihdas etmis olması ve neticede sendika tarında bir cemiyetin kurulmuş bulunmasıdır [36]. Bu cemiyet 5018 sayılı kanınla sendikalar kurulunçaya kadar muhtelif namlar altında devam etmek imkânını buluınş ve neticede sendika statisini iktisap etmiştir.

Kömür tahmil tahliye İşçileri müteaahhit tarafından yapılırken bu İşlerde çalışan İşçiler sekiz saatlik mesai ve ücret zammı gibi şeylerle o kadar çok ihtilâfa gitmiyorlar ve müteahhitleri tam iş zamanı ise kalmıyarak o kadar çok rahatsız etmiyorlar ki müteahhitler Kuruçeşmeçalışan köylü ameleden müthasasa İşçi yetiştirmek mecburiyetinde kalmışlardır. Bütün bu mücadele sen ünvanı Liman ve Kara Kömür Yükleme ve Boşaltma İşçileri Sendikasın alan yıkarıda ilk kuruluşundan bahsettiğimiz cemiyetin eseridir diyebiliriz.

(Devamı var)

[32-33-34-35] İstanbul Liman ve Dokları Gemi İnşaat İşçileri Sendikasından alınan malûmat.

[36] Adı geçen sendikadaa alınan malûmat.

[31] Hamuti dosyasını.

Avukat
Sedat Toydemir

5.000 LİRALIK
BOĞAZİÇİ ÇEKİLİŞİ
(BEYKOZ, SARIYER)
SON PARA KABUL TARİHİ 30 EYLÜL 1957
GÜNÜ AKŞAMINA KADARDIR
AKBANK
HER 150 LİRAYA BİR İŞTİRAK HAKKI.

APARTMAN DAİRELERİ
ZENGİN PARA İKRAMİYELERİ
TÜMÜ PAMUKLU SATIŞLARIMIZDA %40 TENZİLAT
SÜMERBANK

T. C. ZİRAAT BANKASI
Tasarruf hesapları 1957 yılı İkramiye planında
2.000.000 Lira Para,
2.000.000 Lira Uzun vadeli Kredi vardır.

Hevesle çalışıyor!..
250 gr. SANA Kahvaltı margarini
Sana Kahvaltılık margarin
UNILEVER - İ. TÜRK LTD. ŞT. İSTANBUL

TÜRK TİCARET BANKASI
1957 YILI İKRAMİYE PLÂNI
12 APARTIMAN DAİRESİ VE
300.000 LİRA PARA İKRAMİYELERİ
AYRICA İKRAMİYELİ GURUP HESAPLARINDA 100 KİŞİDE 25 KİŞİYE MUTLAK İSABET
HER 150 LİRA SİZE BİR KURA NUMARASI KAZANDIRIR
Tamamlayıcı malumat almak için şişelerimiz emrinizdedir
TÜRK TİCARET BANKASI

İstanbul TAN Matbaası